Knaster ved den nye hjemløsereform

Siden den nye indsats på hjemløseområdet trådte i kraft, har SAND holdt øje med de knaster der måtte være. Vi har med andre ord indsamlet erfaringer fra hjemløse, der møder den nye hjemløseindsats ude i den virkelige verden. Vi beskrev en række observationer her i SANDsiger i november 2023. Nu kommer endnu en række.

Af Ask Svejstrup, sekretariatsleder i SAND

Der lyttes ikke til den hjemløses ønsker og behov

Noget af det vigtigste i hjemløseindsatsen er, at hjemløse skal mere til orde. Der stilles nu krav om at der laves en handleplan, når man indskrives på et herberg, og det er meningen, at man som hjemløs skal inddrages mest muligt i at lave handleplanen. Det er en del af Housing First tilgangen tilsiger at den hjemløse skal være omdrejningspunktet for handleplansarbejdet, dvs. det er den enkeltes ønsker og behov, handleplanen skal forholde sig til.
Det er endda også slået fast, at hjemløse kan sige nej til en bolig, hvis den slet ikke lever op til de krav den hjemløse har, uden at man bliver smidt ud af herberget eller af den boligsociale venteliste af dén grund.

MEN:

- En kvinde med slidgigt, der ikke kan gå på trapper, hvilket der også står i handleplanen, får tilbudt en lejlighed på 3. sal. Hun gør opmærksom på at det ikke er en lejlighed hun kan benytte sig af og får at vide at hvis hun siger ”nej” til lejligheden, får hun ikke et tilbud igen.

- En borger skal flytte fra et plejekollektiv ud i egen lejlighed. Han får to dage til at sige ja eller nej til lejligheden. Da ingen fra bostedet tager ansvar for at hjælpe borgeren med at få lavet en aftale om at se lejligheden eller har tid til at tage med ud for at se den, må han sige nej. Han har givet udtryk for at han gerne vil have hjælp til netop dette og har altid haft brug for relativ lang tid til at overveje tingene. Alt dette står i hans journal. Han får ikke lejligheden.

Manglende etableringshjælp
Vi oplever gentagne gange, at hjemløse ikke får hjeælp til at skabe sig et hjem når de får en lejlihed.

Efter 12 år som gadehjemløs og sofasurfer får en hjemløs endelig bolig. Han mangler alt til boligen og søger kommunen om økonomisk hjælp til at indrette lejligheden.
Han får seng og dyne, men intet sengetøj.

Han får tre gryder, en pande, bestik, men ingen tallerkener.
Han får gardiner til soveværelset, der ikke passer.

Han får lamper og fatninger, men ingen pærer. Og ingen hjælp til opsætning, som han har gjort opmærksom på han ikke kan pga. dårlig hofte.

Han får et klædeskab, hvor der mangler hylder og skuffer.

Han får ingenting til stuen – ”det er ikke livsnødvendig”, lyder begrundelsen.

Det er et klædeskab der mangler skuffer og hylder heller ikke, kan man sige. Pointen er dog en helt andet: Housing First tilgangen arbejder ikke med om noget er livsnødvendigt. Den arbejder med at give hjemløse den bedst mulige start, gøre boligen til en base, der skal give mulighed for stabilitet og ro; for at føle sig hjemme.

Desværre er hjemløse vant til at få afslag på afslag, og som

som den hjemløse glad siger om kommunens mærkværdige prioriteringer: ”mange får slet ingenting, når de flytter ind”.

Kommuner der henviser til finansieringsselskaber ift. depositum til bolig

Vi har eksempler på kommuner, der beder en hjemløs, der skal flytte i egen bolig og søger økonomisk hjælp til depositum om at sende dokumentation for at have spurgt et finansieringsselskab (kviklån) om lån. Det vil SAND betegne som dårlig rådgivning, da kviklån har en uforholdsmæssigt høj rentesats. Hjemløsereformen lægger op til at kommunen tager et større og hurtigere ansvar for at hjemløse kommer i egen bolig. Herunder en rimelig lånemulighed eller tildeling af enkeltydelse – ikke lån med ågerrenter.

Dem der har mest brug for hjælp, er de største tabere

De hjemløse, der har flest og mest massive problemer, er alt for ofte ikke omfattet af hjemløsereformen. De har ofte kun korte ophold på et herberg. De efterlades ofte til gaden uden hjælp.
Med den stadig stigende mangel på herbergspladser og den manglende mulighed for at klage over afvisning eller udskrivning fra herbergerne, vil flere af de allermest udsatte ende på gaden.
Der er fx et eksempel med en hjemløs, som er under kriminalforsorgen, har forskellige sygdomme og et stort misbrug. Han har ikke plads på et herberg – og i de perioder han har haft det, er han røget ud igen.

Den nye hjemløseplan tager udgangspunkt i, at folk kommer via et herberg og skal hurtigt videre til en lejlighed. Har man store og sammensatte problemer, har det vist sig svært at få hjælp.

SAND har løbende observeret og evalueret hjemløsindsatsen på baggrund af de sager, vi får ind og det hjemløse oplever og

fortæller. HErunder kan du hente vores ‘observationspapirer’:

SANDs-observationer-ved-omlaegningen-af-hjemloeseindsatsen-II-version-3Download
SANDs-observationer-ved-omlaegningen-af-hjemloeseindsatsen-nov.-23Download